
RAPPORT
Arkeologisk besiktning

Gruvberget, Svappavaara
Jukkasjärvi socken
Norrbottens län, Lappland

Rapport

Arkeologisk besiktning
Grubberget, Svappavaara

Norrbottens län
Lappland
Jukkasjärvi sn

Innehåll

Tekniska uppgifter	2
Sammanfattande inledning	3
Resultat i korta drag.....	3
Syfte	3
Topografi och naturlandskap.....	3
Kända forn- och kulturlämningar i området.....	3
Metod	3
Undersökningsresultat	3
Slutsatser	4
Referenser.....	4
Bilagor	

Tekniska uppgifter

Län: Norrbotten

Landskap: Lappland

Kommun: Kiruna

Socken: Jukkasjärvi

Fornlämning: -

Ek. karta: 29K 2-3 c-d Tansari (790 22)

Länsstyrelsens (beslut) dnr: -

Norrbottens museum dnr: 383-2005

Uppdragsgivare/finansiär: LKAB

Typ av uppdrag: Besiktning

Fältarbetsledare: Åsa Lindgren

Fältpersonal: Olof Östlund

Rapportansvarig: Åsa Lindgren

Fältarbetstid: 16 h, 13/9 2005

Fyndhantering: -

Rapporttid: 16 h

Koordinatsystem: Gps, User grid, WGS 84

Höjd över havet: 360-420 m

Besiktigad yta: 180 000 m² (0,18 km²)

Fynd:-

Foto: -

Analyser: -

Datering: 1900-tal

Dokumentationsmaterial: Fältanteckningar och originalhandlingar förvaras i Norrbottens museums arkiv.

Sammanfattande inledning

Norrbottens museum har 13 september 2005 utfört en arkeologisk besiktning på Gruvberget, Svappavaara, i Jukkasjärvi sn. Detta med anledning av LKABs planer på att deponera anrikningssand i området. Besiktningen utfördes av Åsa Lindgren och Olof Östlund på uppdrag av LKAB.

Resultat i korta drag

Inom området påträffades lämningar efter prospektering från senare tid. Samtliga lämningar kan komma att beröras av den planerade verksamheten.

Syfte

Syftet med besiktningen var att utreda förekomst av fasta fornlämningar och/eller kulturlämningar inom angivet område för planerad deponeringsverksamhet.

Topografi och naturlandskap

Besiktningområdet är beläget 23 km VSV om Svappavaara centralort (se bilaga 1), på den V och S sidan av Gruvberget. Topografin sluttar brant mot framförallt V för att flacka ut något mot S. Flacka avsatser återfinns här och där i området. Marken utgörs av ett lager stenig/blockig morän ovan fast berggrund. Vegetationen består av tallskog med inslag av löv och en undervegetation av bärris och mossor.

Kända forn- och kulturlämningar i området

Ekonomiska kartbladet 29K 2-3 c-d har inte varit föremål för Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering eller inventeringsprojektet Skog och historia. De lämningar som sedan tidigare finns registrerade i närheten av området är en offerplats på toppen av Gruvberget (Raä 5) ca 150 m Ö om besiktningområdet, samt Svappavaara gamla koppargruva (Raä 7, tillika fornvårdsobjekt 89:a,c och klassat som riksintresse) ca 500 m NÖ om området. Offerplatsen är endast byråmässigt registrerad och bygger på en andrahandsuppgift i Ernst Mankers bok Lapparnas heliga ställen (1957 s. 139).

Metod

Uppdraget utfördes genom att hela området avsöktes okulärt och med hjälp av jordsond. Dokumentationen utfördes genom fältanteckningar, inmätning med GPS (User grid, WGS 84), samt beskrivning av lämningarna enligt Riksantikvarieämbetets riktlinjer. Lämningarna markerades i fält med röda märkband.

Undersökningsresultat

Vid utredningen påträffades 11 lämningar/områden med lämningar, varav samtliga härrör från prospekteringsverksamhet. Lämningarna utgörs framförallt av jordrymningar, där man med maskin skalat av moränlagret ovan den fasta berggrunden. Vid ett par av jordrymningarna återfinns även skärpningar, vilket innebär att man gått ett steg längre i prospekteringsprocessen.

Strax utanför besiktningområdet, Ö om koordinatpunkt 4, påträffades en koja/stall, delvis nedgrävd i bergets SÖ-slänt. De timrade väggarna var delvis inrasade. Grova handsmidda spikar kan ses i timmerstockarna.

Slutsatser

Vid besiktningen påträffades 11 lämningar/områden med lämningar efter prospektering i nyare tid. I Statens offentliga utredningar 1963:36 finns uppgift om att undersökningar i form av magnetiska mätningar, blottningsarbeten (jordrymningar), diamantborring och geologisk kartering utförts 1875-1905 samt 1957-1962. De påträffade lämningarna härrör troligen från den senare perioden, även om vissa kan tillhöra den tidigare.

Då lämningarna härrör från den pågående gruvverksamheten och är av ringa ålder borde det inte finnas något antikvariskt hinder för det planerade arbetsföretaget. Detta är dock ett beslut som ligger på Länsstyrelsen.

Luleå 2005-10-17
Norrbottnens museum
BAAS, Arkeologi

Åsa Lindgren

Referenser

Manker, E. 1957. *Lapparnas heliga ställen*. Nordiska museet: Acta lapponica XIII.

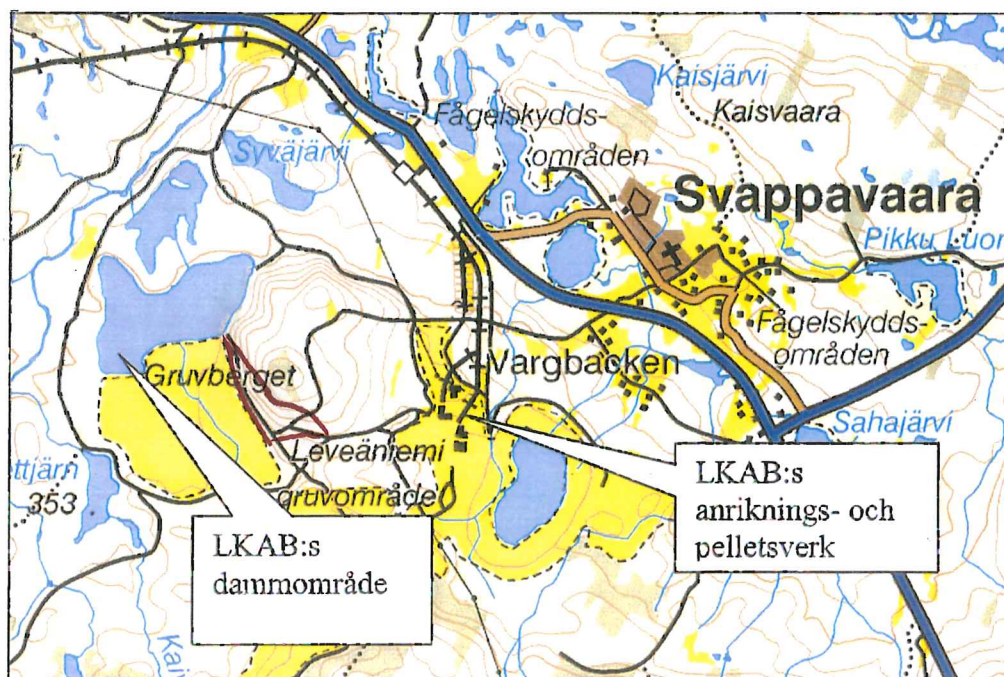
Lundin, K. 1992. (Red.) *Norrbottnens synliga historia : Norrbottens kulturmiljöprogram, del 2, band 2*. Norrbottens museum, Luleå

Malmen i Norrbotten : Betänkande / avgivet av Malmutredningen för Norrbotten. Statens offentliga utredningar 1963:36, Stockholm.

Bilagor

1. Kartor
2. Lista påträffade lämningar

Översiktskarta Svappavaara och Gruvberget

Besiktningområdet markerat med rött

Karta över påträffade lämningar

0 50 100 150 200 Meters

1:5000

Kartans bakgrundsmaterial är ur allmänt kartmaterial, Copyright © Lantmäteriet 2001 Dnr:L.2002/83

Lista påträffade lämningar och koordinater

Punkt	RN_N	RN_E	Objektbeskrivning
S-P3	7514362	1719605	LKAB koordinatkäpp nr 3
S01-02	7514200	1719829	Jordrymningar, 35x3 m (N-S), 30x3 m NÖ-SV)
S03	7514285	1719676	Jordrymning, grop, 2,5x2 m
S04	7514296	1719632	Jordrymning, dike 7x0,5 m
S05	7514346	1719650	Område, 100x70 m (Ö-V): 2 skärpningar, 7 jordrymningar
S06	7514256	1719745	Jordrymning, 27x3 m (N-S) + dike 90 m (Ö-V)
S07	7514266	1719576	Jordrymning, 43x3 m (NV-SÖ) + dike 60 m (ÖSÖ) 26 m (VNV)
S08	7514332	1719531	Jordrymning, 13x3 m (VNV-ÖSÖ) + dike 100 m (Ö)
S09	7514529	1719470	Jordrymning, yta 32x26 m (N-S)
S10	7514565	1719451	Område, 3 skärpningar + jordrymningar, diken, röjda ytor
S11	7514565	1719421	Jordrymningar, 2 st: 100x3 m och 60x3m (Ö-V)